

مقاله پژوهشی

مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

دوره هفتم، شماره سوم، پاییز ۱۳۸۷، ۱۹۸-۱۹۱

مقایسه خصوصیات مذهبی و خانوادگی معتادان در حال ترک در مرکز بازپروری مهیار اصفهان با گروه شاهد

صدیقه خدابنده^۱، مرضیه لری پور^۲، حکیمه حسین رضایی^۳

دریافت مقاله: ۸۶/۳/۲۳ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۸۶/۷/۸ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۸۷/۷/۱۷ پذیرش مقاله: ۸۷/۸/۱۵

چکیده

زمینه و هدف: مصرف مواد مخدر از خطرناک‌ترین پدیده‌های جوامع انسانی در عصر حاضر به شمار می‌رود. از آن جا که خصوصیات مذهبی و خانوادگی افراد در پیشگیری از انحرافات اجتماعی مؤثر می‌باشند، این مطالعه برای تعیین نقش ویژگی‌های فوق در اعتیاد به مواد مخدر و مقایسه آن‌ها در معتادان با گروه غیر معتاد انجام شده است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه مقطعی، دو گروه شامل ۱۰۰ نفر معتاد بستری در مرکز بازپروری مهیار اصفهان و ۳۰۰ نفر غیرمعتاد مراجعه کننده به مراکز آزمایشگاهی جهت آزمایشات قبل از ازدواج، از نظر خصوصیات مذهبی و خانوادگی مورد مقایسه قرار گرفته‌اند. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از پرسش‌نامه پژوهشگر ساخته که در سه بخش شامل خصوصیات فردی، مذهبی و خانوادگی تنظیم شده بود، صورت گرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها توسط آزمون‌های آماری t-test و مجذور کای انجام شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان دهنده تفاوت معنی‌دار آماری بین عملکرد مذهبی معتادان با گروه شاهد بود به طوری که افراد معتاد عملکرد مذهبی ضعیف‌تری نسبت به گروه شاهد داشتند ($p < 0/001$). تفاوت معنی‌داری از نظر ویژگی‌های خانوادگی نیز در دو گروه وجود داشت به طوری که ۶۰٪ معتادان و ۷۵٪ گروه شاهد متعلق به خانواده‌های هسته‌ای بودند ($p = 0/016$)، در بین معتادان ۶۲/۳٪ از خانواده‌های منسجم و ۶۴٪ مادران آن‌ها بی‌سواد بودند و یا فقط سواد خواندن و نوشتن داشتند که این مقادیر در گروه غیر معتاد به ترتیب ۷۵/۲٪ و ۴۸٪ بود ($p = 0/001$).

نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش بیان‌گر آن است که انجام فرایض دینی و حضور در مراسم و مکان‌های مذهبی و نیز برخورداری از خانواده‌ای مطلوب، می‌توانند نقش مهمی در پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر داشته باشند.

واژه‌های کلیدی: معتادان، سوء مصرف مواد، خصوصیات مذهبی و خانوادگی

۱- (نویسنده مسئول) مربی و عضو هیأت علمی، گروه آموزشی پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان

تلفن: ۰۳۴۲-۴۲۳۳۰۹۹، فاکس: ۰۳۴۲-۴۲۲۵۴۰۰، پست الکترونیکی: s_khodabandeh@kmu.ac.ir

۲- مربی و عضو هیأت علمی، گروه آموزشی مامایی، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

۳- مربی و عضو هیأت علمی، گروه آموزشی پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان